

O historii łódzkiej ochrony zdrowia

„Nie tylko „Kropla mleka”- Łódzcy lekarze dzieciom przed II wojną światową” to już druga publikacja jaka powstała z inicjatywy Komisji Historycznej Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi pod kierownictwem lek. med. Michała Sztobryna. Publikację przygotowali Marcin Gawryszczak, Łukasz Grzejszczak i Magdalena Makówka.

W książce głównymi bohaterami są oczywiście łódzcy lekarze, których w okresie dwudziestolecia międzywojennego było w naszym mieście naprawdę niewielu, gdyż w prawie czterystatysięcznej aglomeracji pracowało ich zaledwie 200. W tle książki tętni życiem przemysłowe miasto przeplatając się z kłopotami ich ubogich i bogatych mieszkańców.

Również problemy z jakimi zmagali się ówcześni lekarze nie różnią się w swojej istocie od tego, czego doświadczamy i dzisiaj. Przede wszystkim była to walka z chorobami, w tym głównie epidemiami chorób zakaźnych, jakie trapiły ówczesną Europę. A były to epidemie: ospy prawdziwej, błonicy, gruźlicy jak też cholery i duru brzuszego. Książka opisuje zmagania nie tylko lekarzy, ale i naukowców starających się odkryć przyczyny chorób, a następnie wspólnie wprowadzić szczepienia ochronne jako powszechną profilaktykę. Tak jak i dziś było też pokaźne grono osób niechętnych takim działaniom, choć ratującym przecież w sposób bezpośredni ich życie.

W kolejnej części książki można przeczytać o zmaganiach łódzkich lekarzy i społeczników w ramach akcji wspomagających żywienie i leczenie ubogich dzieci oraz ich matek. Działania te były prowadzone na dużą skalę i nie tylko w postaci dostarczania przysłowiowej „kropli mleka”. Jak piszą autorzy w kulminacyjnej momencie, czyli w latach 1938/1939 funkcjonowało 11 stacji opieki, a personel „Kropli Mleka” zwiększył się do 131 osób, wśród których było też 13 lekarzy i 35 pielęgniarek społecznych. Stacje utrzymywały się nie tylko z opłat, ale z licznych dotacji oraz środków z akcji charytatywnych.

Wśród najważniejszych lekarskich nazwisk w książce pojawiają się między innymi takie znakiomitości ówczesnego łódzkiego życia medycznego jak: Seweryn Sterling, Karol Jonscher, Stanisław Serakowski oraz Józef Maybaum-Marzyński i Tadeusz Mogilnicki oraz wielu innych. Wśród łódzkich filantropów wspomagających działanie medyków można przeczytać o Maurycym Poznańskim, Józefie Lachmanowiczu czy inż. Edwardzie Wagnerze oraz o wielu innych znakomitych postaciach ówczesnej elity łódzkiej. Książka przybliży atmosferę lat międzywojennych i dowodzi, że w każdych czasach potrzebni są ludzie z powołaniem, gotowi działać na rzecz innych.

Publikacja ma 136 stron i składa się z trzech rozdziałów- pierwszy dotyczy szczepień i edukacji, drugi opisuje akcje „ Kropli Mleka”, a trzeci skupia się na akcjach charytatywnych i osobach wspomagających medyków w prowadzeniu ich działań w Łodzi. Książka ma piękną oprawę graficzną, jest starannie złożona oraz wzbogacona licznymi zdjęciami.

Serdecznie gratuluje Michałowi Sztobrynowi wyboru tematu, a autorom udźwignięcia tego ważnego zadania.

Patrycja Proc

Panaceum 5/2024